

Zaaknummer: 0098294822
Documentnummer: 0098831906

Memo

Aan:	de leden van de gemeenteraad
Van:	het college van burgemeester en wethouders
Team:	Gemeentewerf
Datum:	9 juli 2026
Onderwerp:	tweede monitoring ecologisch bermbeheer
Bijlage memo:	inventarisatierapport: effectmeting ecologisch bermbeheer Weststellingwerf 2025
N.a.v. toezegging raad d.d.:	

Ecologisch bermbeheer

U heeft op 7 november 2022 besloten om te kiezen voor het ecologisch beheren van de bermen. Vanaf 2024 worden alle bermen ecologisch beheerd. In april 2025 bent u met memo nr. 0098698225 geïnformeerd over de eerste effectmeting van het ecologisch bermbeheer. Met dit memo informeren wij u over de tweede effectmeting, die in 2025 weer door advies & ingenieursbureau Ecogroen is uitgevoerd. Het inventarisatierapport van de tweede effectmeting is als bijlage toegevoegd aan dit memo.

Conclusies eerste effectmeting

Hierbij nogmaals de resultaten van de vorige effectmeting van 2024:

- Er zijn geen veranderingen in vegetatietypen waargenomen.
- Er is een matige stijging in de nectarindex¹⁾ waargenomen.
- Er is een lager aantal exemplaren van en een lager aantal soorten vlinder, sprinkhanen en libellen waargenomen.
- Er is een matige daling in de Shannon Biodiversity Index²⁾ waargenomen.
- Een hogere biomassa aan bermgras en slootmaaisel is afgevoerd.

Conclusies tweede effectmeting

Uit de monitoringsgegevens van 2024 en 2025 volgt dat ten opzichte van de nulmeting uit 2023:

- Eén bermvak zich in de richting van de gewenste vegetatie heeft ontwikkeld, terwijl een ander bermvak juist ruiger is geworden. De 23 andere onderzochte bermvakken zijn hetzelfde gebleven.
- De nectarindex van de bermen grotendeels hetzelfde is gebleven voor 20 bermvakken. In drie bermvakken is de nectarindex gestegen en in twee bermvakken is deze gedaald.
- In de soortensamenstelling van kruiden een afname was van veelvoorkomende soorten, maar een toename in diversiteit en kensoorten.
- Er een lichte stijging is in het aantal exemplaren en aantal soorten vlinders en libellen. De populaties vlinders en libellen in de bermen lijken zich te hebben hersteld na het slechte vlinder- en libellenjaar van 2024 (dit was een landelijke trend). Het aantal sprinkhanen was in 2025 nog altijd lager dan in 2023.
- Na een matige daling in 2024 er sprake is van een matige stijging in de Shannon Biodiversity Index in 2025.
- Er een hogere biomassa aan bermmaaisel en slootmaaisel is afgevoerd.

De gewenste effecten van het ecologisch bermbeheer (zoals grotere biodiversiteit en lagere afvoer van biomassa) zijn nog niet sterk zichtbaar geworden in 2025. Dergelijke effecten kosten gemiddeld

ook 3 tot 10 jaar voordat effecten op de soortensamenstelling van flora zichtbaar worden in een berm. Insecten gaan zich gaandeweg aanpassen aan de nieuwe soortensamenstelling van planten. Daarnaast spelen ook de weersomstandigheden een grote rol op de aanwezige populaties en ontwikkeling van de vegetatie.

De monitoring wordt de komende jaren voortgezet. Het is belangrijk om met bewoners en/of agrarische bedrijven in gesprek te gaan om het maaibeheer af te stemmen en ongewenste maaibeurten te voorkomen. Advies & ingenieursbureau Ecogroen doet een aantal aanbevelingen om het maaibeheer op specifieke bermvakken aan te passen. Deze aanbevelingen zullen worden doorgevoerd.

Communicatie

Wij zullen op de gemeentelijke website weer aandacht besteden aan de tweede effectmeting Ecologisch bermbeheer. Het inventarisatierapport wordt op aanvraag beschikbaar gesteld. In 2026 wordt opnieuw een inventarisatie uitgevoerd, ook dat rapport zal aan u als gemeenteraad worden aangeboden.

- 1) De nectarindex is een cijfer dat aangeeft hoeveel nectar er in een bloem zit. Hoe meer nectar een bloem heeft, hoe hoger de nectarindex. Bijen en andere insecten vinden bloemen met veel nectar aantrekkelijker, omdat ze deze nectar gebruiken voor hun voedsel.
- 2) De Shannon Biodiversity Index is een manier om te meten hoeveel verschillende soorten er in een gebied leven en hoe goed ze verdeeld zijn. Als er veel verschillende soorten zijn en ze gelijkmatig verdeeld zijn, dan is de index hoog. Als er maar één soort veel voorkomt en de andere soorten weinig, dan is de index laag. Het helpt wetenschappers om te zien hoe gezond een natuurgebied is.